

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Освітня програма	47860 Інформаційні технології
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.07.2021 р.

Справа № 0965/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Савенко Олег Станіславович – головуєчий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Турбал Юрій Васильович,
Роскладка Андрій Анатолійович,
Рак Тарас Євгенович,
Приходько Сергій Борисович,
Любченко Віра Вікторівна,
Левківський Вадим Валерійович,
Корченко Олександр Григорович,
Єфіменко Андрій Анатолійович,
Прокопенко Тетяна Олександрівна,

за участі запрошених осіб:

Чумаченко Д.І. - член групи забезпечення ОНП – представник ЗВО,
Прохоров Олександр Валерійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47860
Назва ОП	Інформаційні технології
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОНП «Інформаційні технології» є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців ступеня доктора філософії в галузі інформаційних технологій у сферах авіації, космонавтики та машинобудування, що цілком відповідає концепції освітньої діяльності університету.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ пересвідчилась, що при розробці ОНП використовувався досвід аналогічних програм наступних ЗВО: КНУ імені Тараса Шевченка, КПШ ім. Ігоря Сікорського, НТУ «Харківський політехнічний інститут», Інституту проблем математичних машин і систем НАН України, Університет Тренто (Італія), Лундський Університет (Швеція). Відповідний досвід був врахований при формулюванні ПРН12 та ПРН13, що підтверджено протоколом засідання кафедри КНІТ №619/04 від 12 березня 2020.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП, за якою здійснювався набір у 2020 році, містить 11 ОК, з них 6 обов'язкових та 5 таких, що обираються за трьома переліками: 1. Вибіркові компоненти з глибинних знань зі спеціальності. 2. Вибіркові компоненти за темою дисертаційної роботи. 3. Вибіркові компоненти вільного вибору.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Всі ОК у цілому відповідають спеціальності та узгоджуються із особливостями ОНП, оскільки програма акцентована на проведенні досліджень з комп'ютерних наук, які включають розробку сучасних методів конструювання, проектування, штучного інтелекту та забезпечення якості програмного продукту.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Обов'язкові ОК також передбачають набуття здобувачами соціальних навичок, а саме дисципліни "Філософія" (ЗК01 - ЗК03, ПРН01, 03, 04, 07, 10, 12, 14), "Наукові іншомовні комунікації" (ЗК02, 03, ПРН02, 03, 05, 10), "Педагогічне стажування" (ЗК01 - ЗК03, ПРН02, 03, 05, 07-09, 13).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО має низку двосторонніх договорів між «ХАІ» і навчальними закладами країн партнерів: Університет Тренто (Італія) Програма мобільності Erasmus+; Харбінський Політехнічний Університет Міжнародна літня школа «China Discovery Program»; університет «Проф. д-р Златаров», м. Бургас, Болгарія, стажування науковців та викладачів, обмін здобувачами, наукова співпраця; Лундський Університет (Швеція) Стажування для викладачів; Стамбульський технічний університет Nanchang Hangkong university; Академічна мобільність з Магдебурзьким технічним університетом ім. Отто фон Геріке; Чеський Технічний Університет у Празі Стипендіальна програма Nikola Šohaj; Академічна мобільність з Ecole Centrale de Nantes (ECN), Франція ЄС; Академічна мобільність з Університетом Країни Басків, Іспанія. Це надає змогу забезпечувати інтернаціоналізацію діяльності при реалізації ОНП. Здобувачі залучені до програм академічної мобільності та інтернаціоналізації. Зокрема, здобувач Падалко виграла грант на участь у тренінгу Erasmus+, що відбудеться у вересні в Бірмені. Здобувачі виступають на міжнародних конференціях, в тому числі закордоном, Кривцов – Симпозіум з ІТ та Прикладних наук у Словаччині, Падалко – Конгрес з інформаційних технологій в Індії. Здобувачі залучені до формування змісту ОК. При формуванні змісту, викладачі, що претендують на викладання ОК, виступають з презентацією перед комісією, до складу якої входять також здобувачі. Таким чином на конкурсних засадах було обрано зміст дисципліни «Управління ІТ проектами» та викладача Малєєву О.В. Претендувало 3 викладачі. 4 аспіранти є виконавцями держбюджетних тем, 1 – виконавцем гранту Фонду наукових досліджень України. 4 аспіранти є членами організаційного комітету конференції ІСТМ, матеріали якої індексуються в базі Scopus. Така практика поєднання навчання і дослідження при реалізації ОНП забезпечує на високому рівні виконання вимог підкритерію 4.5.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО є посада студентського омбудсмена, яка впроваджується з метою захисту прав та академічних свобод здобувачів, підвищення ефективності та прозорості процедур, пов'язаних із забезпеченням освітнього процесу, а також для підтримки соціальних ініціатив і формування активної громадянської позиції здобувачів (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-proorgani-upravlinnya-robochi-doradchi-organi/polozhennya-pro-uprovnovazhenogo-z-prav-studentiv/>), але звернень здобувачів освіти ЗВО не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Викладачі, задіяні на ОНП, мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності, наукові публікації, які відповідають сфері освітнього компоненту, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років, як в Україні, так і за кордоном. Професор Яковлев входить до топ 2% вчених світу і забезпечує ОК в цій ОНП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Вимогою для викладання професійних дисциплін як обов'язкових, так і вибіркових при реалізації ОНП є наявність у викладачів більше шести показників активностей з пункту 30 Ліцензійних вимог провадження освітньої діяльності. Всі викладачі в цій ОНП мають їх. Конкурсний відбір відбувається не тільки на посаду, але й на право викладати окремі освітні компоненти. Такі практики при доборі викладачів на ОНП є зразковими.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЕГ було було з'ясовано, що регулярно проводяться зустрічі-обговорення сучасного та перспективно розвитку ОНП (заступник директора фірми Sigma Software Сомов А.О., начальника відділу ПрАТ «АТ НДІРВ» Котляров О.В., заступника директора НДТІП Замірец О.М.).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Протягом 6 років в ЗВО працює освітній проект «Школа ІТ професіоналів «ProfIT», за ініціативи молодих вчених, і проведено близько 150 відкритих лекцій від роботодавців для здобувачів освіти, що є позитивною практикою при реалізації ОНП. Викладання за вибірковими компонентами ОНП здійснюється за погодинною оплатою, що дозволяє формувати групи для вивчення вибірових компонент з 1 здобувача. Зокрема, в поточному семестрі дисципліна «Комп'ютерні технології моделювання та оптимізації складних систем» викладалась лише здобувачці Падалко Г.А., дисципліна «Мультиагентне моделювання» викладалась лише здобувачу Кривцову С.О., дисципліна «Методи машинного навчання» викладалась лише здобувачу Черненку М.Ю. Викладання за вибірковими компонентами ОНП здійснюється за погодинною оплатою, що дозволяє включати до переліку освітніх компонент дисципліни, що викладаються професіоналами-практиками та провідними запрошеними фахівцями. Зокрема, в поточному семестрі одним зі здобувачів була обрана дисципліна «Методи машинного навчання», яку викладає д.т.н., професор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Угрюмов М.Л.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ЗВО при реалізації цієї ОНП наявне матеріальне заохочення викладачів щодо всіх публікацій, які індексуються у Скопус / WoS. Відраження на конференції надаються всім викладачам, які забезпечують реалізацію цієї ОНП, зокрема на участь в конференціях: KHP, CSIT, UkrCon, ELIT, TCSET, DSMP, MomLeT, тощо. В ЗВО проводиться серед викладачів щорічний рейтинг та конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ», переможці отримують премії від 100 до 200% від окладу. За останні 5 років викладачі, що забезпечують ОП отримали 7 нагород в конкурсі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ відзначила постійне оновлення матеріально-технічного забезпечення шляхом залучення, окрім загальноуніверситетських коштів, коштів, отриманих від участі у НДР, міжнародних проектах та фірм-партнерів. Оновлення матеріально-технічної бази в ЗВО при реалізації ОНП було здійснено, також, через наукові проекти, зокрема для реалізації ОНП минулого року відкрито 3 лабораторії, закуплено "Обчислювальний кластер для розподілених обчислень" за рахунок НФД. У ЗВО діє Центр колективного користування науковим обладнанням. Доступ аспірантів до цього обладнання є безкоштовним.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ досліджено, що інформаційна та консультативна підтримка з боку ЗВО, робота соціально-психологічних служб, діяльність молодих вчених та наукового товариства повністю задовольняє здобувачів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ досліджено, що гарант та група забезпечення ОНП дотримуються визначених ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Для підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти використовується лабораторії кафедр, обладнаних на сучасному рівні та бібліотека. В університеті функціонує центр колективного користування науковим обладнанням «Створення та дослідження аерокосмічних об'єктів та систем».

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЕГ з'ясувала що дотримання академічної доброчесності здобувача при написанні дисертацій забезпечують науковий керівник, опоненти та відповідальна за роботу з системою запобігання та виявлення академічного плагіату особа. Проводяться семінари за участі НПП та здобувачів вищої освіти, на яких розглядаються питання, правильності написання наукових робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань, правил дотримання академічної доброчесності та професійної етики.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При перегляді та формуванні цілей ОНП враховувати досвід закордонних ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Аудиторне навантаження дисциплін, які пропонуються на третьому рівні вищої освіти, повинно бути не меншим, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, визначеного для цієї дисципліни. Рекомендуємо привести у відповідність до даної вимоги аудиторне навантаження. 2. При затвердженні стандарту вищої освіти переглянути ОНП на відповідність стандарту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**Критерій 4.** Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо розширювати практику залучення здобувачів вищої освіти цієї ОНП до програм академічної мобільності та інтернаціоналізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Забезпечити інформування здобувачів з нормативними документами та основними положеннями академічної доброчесності, способами перевірки дисертацій, монографій та статей на плагіат. 2. Забезпечити можливість використання різних технічних систем (не менше двох систем) перевірки академічних текстів на плагіат при реалізації цієї ОНП.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо в ЗВО на інституційному рівні продовжити практику компенсації витрат на відрядження для участі в наукових конференціях, публікацій в закордонних журналах тощо для викладачів та здобувачів при реалізації цієї ОНП. 2. Рекомендуємо при реалізації ОНП продовжити наявну в ЗВО практику залучення профільних роботодавців для аудиторних занять зі здобувачами вищої освіти, зокрема і для вибіркових ОК.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Розширити практику інформування усіх учасників освітнього процесу про процедури вирішення конфліктних ситуацій та наявні відповідні інституції в ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Забезпечити продовження практики залучення органів студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду цієї ОНП та інших процедур забезпечення її якості. 2. Ознайомлювати здобувачів вищої освіти з результатами опитувань при реалізації цієї ОНП. 3. Рекомендуємо продовжувати та реалізовувати на постійній основі практику збирання, аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо передбачити розміщення на сайті форм опитування щодо змісту ОНП та пропозицій її вдосконалення для будь-яких категорій (здобувачі, академічний персонал, роботодавці тощо). 2. Рекомендуємо реалізувати механізм висвітлення проектів ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Рекомендуємо активізувати публікацію одноосібних статей здобувачів третього рівня вищої освіти в контексті тенденцій до зміни вимог щодо публікування результатів наукових досліджень та забезпечення якісного підвищення кваліфікації здобувачів цієї ОНП.

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Савенко Олег Станіславович